



EESTI

Üksiknumber 10 senti

SPORDILEHT

ilmub igal esmaspäeval ja neljapäeval

No 25
13. aatapäev

Toimetus ja talitus: Tallinn, Müürivahe 16,33. Telefon 444-28. Postkast nr. 70.
Toimetuse kõnetunnid igal äripäeval kell 12-1.

Esmaspäeval,
13. VI. 1932.

Uusi tippsaavutisi velodroomilt.

Peterson võitis 5000 mtr. soomlasi, kuid kaotas 20000 mtr. taktika puudusel. Erna Sepp — Eesti võimsam naine jalgrattal.

Järjekorralised rattavõistlused uuel velodroomil kujunesid laupäeval soomlaste osavõtul esimesteks rahvusvahelisteks. Loomulikult oli peahuvi kõitnud just need alad, kus soomlased kaasa sõitsid, kuna siin võisime esmakordselt võrrelda meie tasemat rahvusvahelises klassis. Nähtu rahuldab ka täiel määral, kuigi soomlased T. Ahonen ja R. Micho ei esitanud Soome parimaid. Petersoni ja Tautsi võit 5000 m. sõidus oli meeldivaks üllatuseks. Kahjuks ei jatkunud aga üllatust 20.000 meetri sõiduks. Siin vedas küll Peterson viimase ringini, kuid taktikaliselt oli ta vea teinud sagedaste väsitavate spurtidega, mis võtsid „võhma“ lõpuspurdiks. Tautsi ja Zelikovskyt jälgis aga ebaõnni, kuna mõlemal jalgratta tagumised kummid tühjaks läksid ja mehed tahes või tahtmata olid sunnitud sõidu kahestama, kuigi enamik distantsist juba kaetud oli.

Peetud võistluste kõitvaks lisapunktiks oli Helsingis elutseva eestlanna Erna Sepa debüüt kodumaal. Ennustatult tuli see nägus preili ülekaalukaks võitjaks mõlemal naisalal ja koguni aute rekorditega.

Ohtu sisukamaks distantsiks oli 5000 m. sõit. Võitja küsimus oli trekil viimase momendini lahtine, kuna Peterson ja Tauts suutsid oma pa-

Velodroomi suupäev.

Ülal: võistlejate üldpaarad enne võistlusi.

Vasakul: 5000 mtr. sõit Petersoni vedades.

Nurgas: Soome jalgratturid Ahonen ja Micho.



rima välja pannes edukalt soomlastega konkureerida ja lõpuks koguni Eestile kaksikvõidu tuua. Võitis Peterson uue rekordiga 7.35,6, kuna teiseks tuli Tauts napilt Ahose ees. Millegipärast kuulutasid kohtunikud teise koha aga soomlasele. Teine soomlane Micho jäi neljandaks. — Sõidul ei puudunud oma kurb vahejuhtumine, mis aga siiski õnnelikumalt arvatavast likvideerus. Eelviimase ringi metsikul ajamisel esikoha pärast puutus Zelikovsky ratas kergelt eelsõitva Tautsi oma, millega Zelikovsky tasakaalu kaotas ja ülemiselt kurvelt ühes rattaga alla pikali lendas. Kartus raskekujulisest õnnetusest lahtus aga, kui allakukkunu varsti enese istukile ajab. Pea oli küll veriseks löödud ja põrutada saanud, kuid Zelikovsky suutis toibuda ja pärast 20.000 m. sõidul uuesti startida.

20.000 m. sõit läks passivalt, kus soomlased kuidagi vedama ei tahtnud asuda. Nii tekkis sõidus päris „surnud“ punkte. Peterson vedas siiski peaaegu terve maa, kuid tegi, nagu ülal öeldud, suure vea sagedaste kiirete spurtidega. See maksis tal ka esikoha, kuna viimasel ringil jõust rohkem reserveeritud Ahonen tast möödus ja võitis. Lisaks lasi Peterson end ka Michost liüüa, kuigi kõige napimalt: umbes veerandi meetriga. Petersoni aeg oli siiski uueks Eesti rekordiks umbes poole minutiga.

Naisaladel on Erna Sepp võimsalt

parem, kusjuures eriti ülekaalukalt see 3000 m. ilhmes.

Pealtvaatajaid oli väheselt: umbes pooltuhande ümber. Korraldus ise jättis nagu soovida, kuid eks seegi võistluste tihenedes paraneb.

Tehnilised tulemused olid:

5000 m. A klassile: 1. Peterson, Kalev 7.35,2 (uus Eesti rekord). 2. Ametlikult väljakuulutamisel Ahonen, Helsingi Pyöra Toverist, 7.36,2. 3. Tauts, Kalev, 7.36,9.

20.000 m. A klassile: 1. Ahonen 34.26,5. 2. Micho, Pyöra Toverit —

34.30,2. 3. Peterson 34.32,1 (uus Eesti rekord).

10.000 m. B klassile: 1. Pihlu, Tartu Kalev, 16.57,2. 2. Köbler, Sport, 16.58,0. 3. Stimmer, Kalev, 16.58,5.

5000 m. C klassile: 1. Kranfeldt, Sport, 8.30,6. 2. Oras, Tartu Jalgratturite Klubi, 8.31,2. 3. Kerd, ESS, 8.31,9.

2000 m. naistele: 1. Erna Sepp, Sport, 3.34,0 (uus Eesti rekord). 2. Zelikovsky, Sport, 3.35,2. 3. Lunge Sport, 3.47,2.

3000 m. naistele: 1. E. Sepp 5.16,0 (uus Eesti rekord). 2. Zelikovsky, 5.38,2. 3. Lunge 5.46,2.

Peterson sõitis Hopperi jalgrattal.

Eesti-Läti kergejõustiku maavõistluse lõpptulemuse täpsete kirjeldustega leiate esmaspäeva õhtul Tallinnas müügile tulevast „E. Spordilehe“

eriväljaandest.

Teisipäeval,
14. skp.
kell 7 õht.
staadionil

ESIVÕISTLUSTE TSUKLIS

JK-Puhkekodu

Surnud kapital.

Praegu, mil kogu maailm ägab raske majandusliku surutise all, püütakse igal pool tõmmata end kokku, piirata väljaminekuid nii palju kui see võimalik. Püütakse viimase võimaluseni kasutada olemasolevaid väärtusi, et sel kombel suurendada nende rahvatulunduslikku tulu, saavutada igast väärtusest, igast võimalusest viimast. Surnud kapital — see ei olegi kapital. Väärtus peab olema rakendatud alati produktiivsesse töö, peab kandma protsent, et ta olemasolu oleks õigustatud.

Meie spordilikumine on alati põdenud võimaluste puudumise tagajärjel. Meil pole raha ehitada võimalaid, meil pole raha ehitada spordivälju ja ujulaid. Peame endid äärmiselt pingutama, kui tahame sooritada midagi põhjapanevamat meie spordi hüvanguks. Kuid samal ajal kuhjub meie spordiseltsidesse auhindade näol kapital, mis on sama hea, kui ümidagi, sest see on surnud kapital. Meie vanemate spordiseltside ruumid on täis kuld- ja hõbekarikaid, igasuguseid trofeesid, milliste väärtus ulatub tuhandetesse kroonidesse, meie parematel üksikspordlastel on samuti terved kollektsioonid väärtmetall-esemeid, kujusid jne. Uutete võistlustele pannakse aga välja ikka uusi ja uusi hõbekarikaid, uusi ja uusi kujusid ja muid auhindu. Umbkaudse arvutuse järgi on meie spordiseltsides auhindade näol praegu kolm miljonit senti hõbedas ja muis väärtmetalles.

See kapital, mis on maetud sporti, on muutunud iga auhinna omandamise hetkest peale väärtusetuks. Karikad toimuvad seltside kappides ja riivitel, sest uuesti neid võistlustele välja panna ei tohi — rahvusvahelised määrused keelavad seda.

Kas ei oleks aeg, võtta neid iganenud rahvusvahelisi määrusi kehtivdeerimisele?

Kui keegi on pannud välja auhinna paremale seltsile või paremale sportlasele ja kui selle auhinna keegi võidab, siis on see tema oma, kuid täit omanikuõigust tal oma sportimisel saadud aarete üle ei ole. Ta ei tohi isegi kinkida neid. Ja koguneb selliseid auhindu silmarõõmuks sportlasele ta eduka tegevuse keskes palju, jääb see sportlane vanaks ja sureb, siis alles võidakse auhindadega teha, mis tahetakse. Kui pärijad müüvad maha väärtuslikud auhinnad, siis ei saa ükski liit sinna midagi parata. Tahab aga sportlane oma eluajal ise hoolitseda selle eest, et ta auhinnad rakenduks uuesti spordi hüveks töö, ei saa ta seda. See on kurioosum.

Mis oleks veel õilsam ühelt vana ja teenetega sportlaselt, kui et ta, ise sportimisest loobunud, oma väärtuslikumad auhinnad, selleks, et neid hojda alal spordile, paneb uuesti ringkäiku. See edendab palju, sest auhind, mis kord võidetud ja jälle uuesti välja pandud, on juba enam väärt trofee, kui äsja kullasepa juurest toodu. Jüri Lossmann pani oma võidetud auhinnad välja noortele poistele ja see samm on kutsunud ellu ülemaalse liikumise — poiste spordilijutude töö intensiivsustumise. Surnud kapital on muutunud elavaks kapitaliks, mille protsente lõikab võrsvate generatsioonide sport sportliku edu tähe all.

Sama on maksev ka seltside kohta. Kui seltsid paneks oma võidetud

Kus on rekordite piir?

Sportlikuks mõõdupuuks tema parima arengu kindlaksmääramiseks on paljuräägitud ja teisalt ka paljusinutud rekord. Kehakultuuris omab ta sama tähenduse ja väärtuse, kui seda on parim teos, parim looming kirjanduses, kunstis jne. Võtta spordilt rekord võrdub sellele, kui me ei tunnustaks kirjanduse, kunsti, muusika jne. kõrgemaid saavutisi. Sellest küljest on just kõige kategorilisemalt tagasilükatavad ka kõik ataagid rekordi kui niisuguse vastu. Kahjuks on neid ataake viimasel ajal õige sageli ette võetud ja korduvalt just petlikkude ettekujutuste ja mõjude sunnil. Siht, ideaal peab ometi kõikjal olema, kui tahetakse paremale, õilsale jõuda. Mõnest tipp-saavutisest, rekordist on just mõõdetav kultuuri kõrgus. Siin ja seal, kunstis ja spordis on alati hinnatavad kõrgemad puhangud ja igal puhangul seame meie küsimuse: kui kaugete suudab inimkond siin veel?

Ja sama küsimusega asume tänase artikli kallale: kas on kuski olemas piirid rekorditele? Kas on võimalik kunagi oda 90 meetrit lennutada või 100 m. alla 10 sekundit joosta? Või on 8 meetrit kaugushüppe ülempiiriks ja 2.04 kõrgushüppe ületamatuks tipuks? Iga sportlane on nende küsimuste kallal juurelnud ja tunnustatumaidki atleete ja spordieksperte on üritanud absoluutsete rekordite tabelit koostada. Kui vaadelda rekordite statistikat, siis nähtub sellest, et alates esimesest rekordist iga järgmise seadmiseni vahemik järjest suureneb, rekordi reaktiivne paranemine aga sama palju väheneb. Nii tuleb korra aeg, kus viimased rekordid paranevad ainult kõige pisima murdosaga sekundist või sentimeetrist. Nendel alustel väidavad mitmed, et rekordite arengu tee läheneb sirgjoonele hüperbolis, s. t. lõpuks peame saavutama absoluutsed rekordid. Võib olla, on see väide hüperboolist õige, kuid see ei lahenda veel küsimust: millised on siis viimased rekordid?

Ka suurte psühholoogide ja spordi-artistide üritused oma pikaajalise praktika alusel lõplikku rekordite tabelit kokku seada, on kõige haledamalt lühtunud. Kui omal ajal peeti keskmaade jooksunorme juba ületamatuteks, siis kerkis esile korraga

auhinnad teatavate aastate järele jälle liikvele, oleks sellest suur kasu. Ja kapital, mis pannakse uute auhindade alla, võiks leida kasutamist mõnel muul teel. Iga aasta pannakse meil Eestis keskmiselt 1200 krooni väärtuses auhindu välja. Kui selle kapitali asemele astuks auhindadeks senine surnud kapital, langeks see 1200 või ütleme 1000 krooni iga aasta puhta rahana meie spordi edendamise teenistusse ja selle eest saaks juba aastate jooksul nii mõnegi võimaldada või ujula, millest kindlasti enam tulu, kui riivitel tolmuvaist hõbekarikaist.

Eelolevad read ei taha olla mingi konkreetne ettepanek. Piisab sellest, kui hakataks mõtlema siin ülesvõetud väidetele. Ja kui tõepoolest on tahet selle meie sporti ilma igasuguse kasuta maetud surnud kapitali elluäratamiseks ja uuesti loovasse töö rakendamiseks, küll siis selleks ka konkreetseid võimalusi ja mooduseid leiduks. J. P.

Nurmi, kes mitmekordselt lõppmargid edasi nihutas ja enese ümber üliinimese sära kogus. Kuid ei mõõdunud palju aastaid, kui tulid juba teised, kes ka Nurmi tagajärgi löid. Samuti on lugu kõrgushüppega. Senine rekord on püsinud 2.04 peal ja ennustati, et ta piiriks tuleb 2.20. Varsti aga avastati kuskil Aafrika kolkas tõmmuvereline mees Vatussi, kes mingisuguse tehnikata 2.35 mängele üle kargas! Mees ise vaatas sellele kui kõige loomulikule ja kadus jälle dshunglitesse, kust ta tulnud.

Sellest järeldub, et heita pilku kaugemasse tulevikku on liig varajane vaev. Igatahes kõigi praegu tunnustatud rekordite ületamine on kas pikema või lühema ajavahemiku küsimus. Me võime eraldada ainult kolme suurt eeltingimust, mis vajalised rekordite püstitamisel: 1. Saavutusvõime psühholoogiline tõus. 2. Liikumistehnika ratsionaliseerimine. 3. Kõige sportlikkude abinõude ja aluste tehniline viimistlus.

Selle kolme eeltingimuse lõpuliikumisel kujul olemisel võime öelda, et rekorditel piir seal asub, kus inimese organism enam rohkem pingutada ei suuda või kus see inimesele hädaohlikuks muutub. Näiteks võtame suusahüpped. Praegu on päevakorras 70 ja vast ka 80 meetrilised hüpped. Kui tehniliselt viimistleda hüppe aluseid, nagu mäge ja muud, siis peab lõpuks vaatamata hingelisele inspiratsioonile, vaatamata liikumistehnika ratsionaliseerimisele varsti tulema absoluutne rekord, kust kaugemale inimene ei suuda kas üli-pöörase laskumise kiiruse pärast või etüle ohlikul maandumisel.

Kui suusahüppel juba tähtist osa mängis hüppemäe tehniline viimistlus, siis on viimasel samasuur mõju ka teistel aladel. Näiteks jooksul paranesid resultaadid tunduvalt sõera ja jooksukingade leutamisega, teivahüppes tõusid saavutised elaste bambusteiba kaasabil jne. Kuna real aladel aga abinõude tehniline viimistlus juba lõpupiiril, siis laskub viimane raskus liikumistehnikale (stiilile) keha juures. Viimase ratsionaliseerimisega tõusevad jälle saavutised.

Tõusu saavutusvõimes näeme liikumistehnika (stiili) uuendamisest juba ujumises. Kui 1912. a. Stokholmi olümpiamängudel Kahanamoku esmakordselt kraulstiili avalikkuse ette tõi, tekkis see suure revolutsiooni ujumises. Samatähtis on liikumistehnika ratsionaliseerimine ka hei-

Pesapall levineb.

Paaril viimasel aastal on meie sportlasperes poolehoidu võitmas nõndanimeetatud „Soome“ pesapall, mis oma varustuse odavuse ja mängu hädaohutusega on täiesti väljatõrjunud juba kitsamates ringides (NMKÜ) levineda jõudnud Ameerika pesapalli.

Tänuväärne töö on Soome pesapalli levitamisel teinud kaitseliidu peastaap oma energilise spordipealtn. E. Lepa kaudu, keda silmapilgul tuleb lugeda kindlasti paremaks pesapalli tundjaks Eestis. Laialdast poolehoidu on pesapall leidnud ka kaitseväes ja koolinoorsoos.

Käesoleval suvel on kaitseliit ja kaitseväge korraldavad ka pesapalli kursuseid, mille kaval on laialdane. Kahjuks peab aga siinkohal märkima, et kaitseväge kursustel käsitati iganenud 1928. a. määrusi, mis tekitab mängus, uute määruste kõrval, palju soovimatut arusaamatust. Igatahes oleks edaspidi pesapalli levimise soodustamiseks otstarbekohasem kõikide kursuste kavade ühtlustamine ja lektorite teadmiste eelkontroll.

Erlisest hoogu ja huvi on märgata pesapalli vastu just provintsis, nii käis 10. juunil s. a. Keilas võistlemas Tallinnast K. L. Põhja malevkonna meeskond, kes kohalikke jõudis võita vaatamata kaunis suurele tagajärjele (22:4) huvitava ja kohati päris pineva võistluse järele. Keila mehed näitasid tagaväljal väga head palli püüdmist, puudus aga nendel Põhja malevkondlaste löögikindlus ja viskete kiirus ning täpsus.

K. L. Tall maleva Põhja malevkonda esitasid: Tomp, Inland, Koni II, Altmann, Sauer II, Nukmann, Koni I, Sauer I ja Adelmann.

K. L. Keila üksikut kompaniid esitasid: Hermant, Esman, Uhver, Viitus, Kleinker, Varma, Tammisson A., Pusnov ja Tammisson E.

Pesapallist huvitatul avaneb võimalus jälgida üht tasavägist ja kaunis kõrgeklassilist mängu teisipäeval 14. juunil s. a. kell 8.00 õhtul staadioni taga. Kohtavad sõprusvõistluseks kaitseväge parimaid meeskondi nimelt lennuväe kohaliku divisjoni meeskond ja K. L. Tall. maleva Põhja malevkonna meeskond.

Võistlus on mõeldud just esmajoonelastele hulkadele pesapalliga tutvunemiseks ja sellepärast on ka võistlusele pääs tasuta. R.

defes, hüpefes ja jooksudes. Viimase aja rekordid neil aladel on peamiselt just liikumistehnika järeldus.

(Järgneb).

OVOMALTINE



on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephog»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1



D. A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *terwendet ka Teid!*

Keskoolide linnavõistlus.

Tartu-Tallinn 92:87.

Kergejõustiku kahe kantsi keskoolide linnavõistlus Tartu-Tallinn neljapäeval ja reedel Tallinna staadionil on selgeks tunnustuseks, et kergejõustiklaste järeleõlv meil võimsalt sirgumas on. Üksikuid tagajärgi võib koguni üliheadeks nimetada, nagu 100 mtr. 11,5 Knuutilt, kuuli (kerget) 15.45 Illilt, 1500 mtr. 4.27,4 Pulgalt, 200 mtr. naistele 27,0 Kelderilt jne. Neist mitmed saavutised kuuluvad esimese viie parema hulka käesoleval hooajal. Koolinoorsoo rekordeid löödi linnavõistlusel viis. Teatejooksus 4x100 mtr. näitas Tallinn aega 47,3. Kahjuks diskvalifitseeriti võitja ja pärast ka kaotaja mõningatel eksimustel määruste vastu.

Konkurents ise oli ülipinev. Esimese päeva järele juhtis Tallinn vahekorraga 49:41, kuid teisel pingutasid tartlased vägevalt järele, tulles lõpuks viiepunktilise eduga võitjaks 92:87.

Tehnilistest tulemustest toome:

Meeste:
100 mtr. 1. Knuut, Tallinn 11,5, 2. Vendrich, sama 11,5, 3. Marks, Tartu 12,2.
400 mtr. 1. Saar, Tall. 55,2. 2. Munda, Tartu 56,2.
Kuul: 1. Illi, Tartu 15.45. 2. Veber Tartu 15.22. 3. Tomberg, Tallinn 14.26.
Ketas: 1. Marks, Tartu 47.09. 2. Tomberg, Tallinn 5.08.
Kõrgus: 1. Knuut 1.70. 2. Kuuse, Tallinn 1.65.

Naiste:
Kaugus: 1. Kelder, Tallinn 4.90. 2. Ots, Tallinn 4.78.
Oda: 1. Resev-Resel, Tallinn 27.37.
2. Israel, Tartu 22.71.
4x100 mtr.: 1. Tallinn 55,5. 2. Tartu 59,2.
Teisel päeval saavutati:

Meeste:
110 m. tõkkejooks: 1. Kuuse, Tall. 16,9; 2. Illi, Tartu 16,9; 3. Demin, Tall. 17,2.
Kaugushüpe: 1. Pill, Tartu 6.30 m.; 2. Marks, Tartu 6.24,5 m.; 3. Kuuse, Tall. 6.15 m.

Järva-Jaani sportlaskonna päevamuresid.

J.-Jaanis on nimeliselt kaks spordiorganisatsiooni, need on kaitseliidu ja haridusseltsi spordiklubid, kuid kumbki neist ei avalda silmapilgul mingi tähelepanuväärset eumärke. Puuduvad nivid juhtivais ringkondades ja töötahe. Kuidagi niigelt immitseb elu sportlaskonnas mõninga energilisema mehe eestvedamise, kuid see ei tämmatatakse „surnute“ poolt. Kui nä varemmail aastail J.-Jaani jalgpallimeeskond pändet kerge vaevaga löi ja isegi Tüüriaga viike mängis, nähakse nüüd jalgpallist vaid und, isegi jalgpalli plats on kasutatud kivilaoks. Samuti on lugu võrkpalliga, vaatamata sellele, et paar aastat tagasi J. ja mi Järva meistri oli. Kergejõustiklased puudub soodne harjuuskont ja asjatundja treener. Silmapilgul tarviatakse harjutamiseks Orina mõisaesest platsi, kuid see ei ole oma suure kallaku tottu kuigi kõlbulik. Kaitseliidu spordiklubil oli vastav, väga kohane maaala, kuid ühel ilusal päeval „planeeris“ spordipealik, kes tundub väga energilise härrana, platsi „vara“. Normaalse jooksuraja asemel tekkis järsukurveine umbes 300 meetrilise rada — vaatamata sellele, et kumbastki platsi äärest 20—30 meetrit maad kasutamata jäi. Liigest „asjatundlikkusest“ spordipealiku poolt hahitud sportlaskonna lootused saada treeningvõimalusi. Ja ometi on kaitseliidus ametis kallipalgased instruktorid, kes peaks tundma asja. Haridusseltsi klubi ei ole niigi palju teinud. Esimees lööb igapäev oma platsil tõnist söögiisu tõstmiseks, kuid igaaastased traditsioonilised karikavõistlused kergejõustikus on juba teist aastat pidamata. Ja nii sammuline aja kaasa, nii tõstame kenakultuuri ja leitame suursportlasi?

Teivashüpe: 1. Mahl, Tartu 3.10
2. Kuuse, Tall. 3.00 m.
Odaheide: 1. Mägi, Tartu 47.18 m.; 2. Raudsepp, Tartu 45.53.
800+400+200+100 teatejooks: 1. Tartu (Pulk, Munda, Veber, Luik) 3.41,6; 2. Tallinn 3.43,6.
Naiste:
60 m: 1. Kelder, Tall, 8,4; 2. Israel, Tartu 9,0; 3. Laanberg, Tartu 9,0.
200 m.: 1. Kelder, Tall 27,0; 2. Israel, Tartu 31,0.
Kuulitõuge: 1. Resev-Resel, Tall. 11,06 m.; 2. Ümart, Tartu 9.57 m.
Kõrgushüpe: 1.—2. Israel, Tall. ja Nissen, Tartu 136; 3.—4. Ots, Tartu ja Allas, Tall. 130.

VÄLISMAALT.

— Ben Eastman piustitas uue maailmarekordi 800 mtr. jooksus 1.50,0, kustutades seega Sera Martini 1928 a. seatud rekordi eluküünla 0,6 sekundiga. Samal jooksul tuli ka teine maailmarekord 880 gardis 1.50,9. Ben Eastman on olümpiamängude loodev võitja 400 ja 800 mtr.
— Kalev Kotka tagajärg kettas 45.25 on paremuselt Soome neljas tänavusel hooajal. Esimesed kolm on Kivi 43.89 Kenttä 43.33 ja Vaalamo 43.40. Soomlased kurdavad oma kettaheitjate nõrkadele saavutistele. Kui omal ajal Soome kettas rea olümpiavõitjaid andis, siis on välja vaated Los-Angelesiks praegu tume. Kuni saavutised ei parane, siin lubavad soomlased kettaheidjad olümpiameeskonnast välja jätta.
— Peale ungarlase Remezi hiljutist 49.18 on praegu Euroopa parimaks margiks kettaheitjate prantslase Noeli 49.44. Maailmarekord on teatavasti ameeriklase Jessupi nimel 51.74.
— Meile hästituntud poolakas Kusocinsky on jooksnud 10.000 mtr. ajaga 30.31,1 mis parim tagajärg tänavu maailmas. Näib täituvat „E. Spordilehe“ ennustus, et Kusocinsky võimsam kuldmedaali pretendant on Los Angelesis.
— Soome uueks kõrgushüppe täheks on Peräsalo, kes kargas hiljuti 1.87 ja ainult veidi puudu jättis 1.90 sooritamisel.
— Barany ujus Erlaus 400 mtr. vabalt ajaga 5.15.
— Harman Bixi uus maailmarekord kuulis 16.06,8 on suure tehnika tulemus. Näib, et ka selle rekordi saavutamisel on Brix talitanud sama retsepti järele, mis ta intervjuul ajakirjanikkudele andnud ja mille ka E. Spordilehes“ ära tõime. Retsept

Valga foonil.

Valga keskkoolid võitsid Viljandi keskkooli 57:52.

Valga kergejõustiklaste -pere ning — publiku talveuinakust äratajaks osutus Valga Poegl. Gümnaasiumi spordiringi poolt möödunud nädalal korraldatud Valga-Viljandi keskkoolide vaheline linnavõistlus kergejõustikus, jalgpallis ja võrkpallis. Seda esimest tähendatud koolide vahelist heitlust, milline rullus 3-da üks. jälgvää pataljoni spordiplatsil, jälgis huviga kogukas Valga spordipublik. Võistlus lõppes valgalaste võiduga, sest punktide seisuna võidi 57:52 märkida Valga koolide kasuks. Võistluse sensatsiooniks kujunes Valga koolipoisi L. Pantalon võit Viljandi „jooksuime“ Västriku üle. Märkimisväärne oleks ka 17-aastase valgalase Viktor Uibo tagajärg odas: ta lennutas seda 56,30 meetrini. Ka on

tähelepanu vääriwad R. Schmidt'i tagajärg kuulis: 14.29 ja Västriku tagajärg kaugus: 6,01 mtr.
Tehnilised tagajärjed kergejõustikus kujunesid järgmisena:
100 mtr.: 1. Pantalon, Valga 12,0; 2) Västriku, Viljandi 12,1; 3. Taar, Viljandi.
400 mtr.: 1. Västriku, Viljandi 55,2; 2. Kalkun, Valga 59,6; 3. Metsaküla, Valga 60,5.
1500 mtr.: 1. Pästlane, Valga 4.43,6; 2. Rebane, Viljandi 4,43,6; 3. Sarv, Viljandi 4.56,2.
Kõrgus: 1. Pantalon, Valga 1.60; 2. Stern, Viljandi 1.60; 3. Rebane, Valga 1.55.
Kaugus: 1. Västriku, Viljandi 6.01; 2. Reinbach, Viljandi 5.85; 3. Nukk Valga 5.55.
Kuul: 1. Schmidt, Valga 14.29; 2. Rebane Valga 13,64; 3. Taar, Viljandi 11,33.
Oda: 1. Uibo, Valga 56.30; 2. Kalkun, Valga 47.15; 3. Reinbach, Viljandi 44.14.
Ketas: 1. Pantalon, Valga 36.63; 2. Kalkun, Valga 36.52; 3. Köpman Viljandi 34,55.
Teivas: 1. Stern, Viljandi 3.18; 2. Nukk, Valga 2.88; 3. Taar, Viljandi 2,60.
4x100 teatejooks: 1) Viljandi, Reinbach, Taar, Vill, Västriku 49,0; 2. Valga 49,0.
800+400+2x200 mtr. teatejooks: 1. Valga (Pästlane, Nukk, Uibo, Pantalon) 4.21,2; 2. Viljandi 4.23,9.
Jalgpalli võitsid viljandlased 2:1, kuna võrkpall lõppes 2:1 Valga koolipoiste võiduga.

Reugra.

Big-Ben — maailma jooksuime.

Ben Eastman ehk nagu teda üldiselt nimetatakse: Big Ben (Suur Ben), on 21-aastane pikk ja kuivunud üliõpliane Stanfordi ülikoolist. Charley Paddock räägib, et see mees koosnevat ainult jalgadest ja kätest, mis aga keskmaajooksuajale väliseks heaks tunnuseks on.
Spordile sattus Ben Eastman täitsa juhuslikult ja kui koguni mitte öelda, et vastu oma tahtmist, siis vähemalt erilise sisemise tungita. Lõpetades keskkooli astus ta Stanfordi ülikooli, kus treeneriks oli sarnane kuulsus, nagu Dick Templeton, kes juba leitud rida „stare“ eesotsas tõukajate Erik Krentzi, Rotherti ja Jonesiga, ning kõrgushüppaja Bob Kingi ja teistega. Ka veerandmiili tuus Spencer oli ta õpilasist.
1931. a. algul lasi korra Templeton oma noort õpilast Eastmani lühikese vaheaegade järele 440 ja 880 yarti joosta. Ja kuigi Big Beni võimed kohe avastati, oli imelus illokohtav kui ajad kujunesid vastavalt 47,6 ja 1.52,4. See oli liig erakorraline alguse kohta.
Loomulikult ei tahtnud keegi Templetoni juttu muinasjutulistest saavutustest uskuda, kuid peatselt veendusid viimasedki kahtlejad. 16. mail 1931. astus Ben esmakordselt maailmaelidi hulka, kus tal esimeseks vastaseks oli 1930 .a. Ameerika meister Vic Williams. See oli unustamatu jooks neile, kes seda nägid. Eastman jooksis välisel rajal poole maast ja saavutas selle kestel 10 meetrilise edu ja võis takistamatult siserajale asuda. Williamsi noolehoidjatele polnud kuigi suureks rõõmuks oma lemmikut 10 meetrit järele jooksma näha ja nad ei kaotanud lootust, et Williams lõpul siiski järele rebib. Ta hakkaski järele rebima, kuid Eastman, kes silmanähtavalt värske oli, pidas vastu ja võitis 4 meetriga, kusjuures ajaks-tuli 47,4, mis ühtlasi maailmarekordiks.
Aeg oli saavutatud ilma, et Eastmani kuigi suuri kogemusi jooksus ja tempotundmiseks oleks saanud olla. Ka veel käesoleval hooajal pole ta palju kogunenud, kuid maailmarekordid tulevad tal loomupärase jooksuga. Charley Paddock arvab, et Eastman alles nüüd sellel piiril viibib ennast jooksus leida ja enustab viimasele olümpiamängudel kindlat võitu 400 ja 800 meetris. — Paddock oli tuntud ise hea jooksjajana, aga kas ta ka oma ala hea prohvet saab olla, seda näitab Los Angeles.

ILMUS TRÜKIST:

EESTI 6. KEHAKULTUURI AASTARAAMAT

Toimetanud A. LUHT

Need, kes „Eesti Spordilehe“ 1. maist aasta lõpuni veel tagantjärele tellivad ja 5 krooni kohe talitusele saadavad, saavad aastaraamatu tasuta kaasandena

Kas kustki ei leidu kätt, kes annaks uusi spordijuhte, kes kõrvaldaks kasutu enese esiletõstmise — kas spordipropaganda ei tungiks ka kuidagi siia.
On inimmateriali, tahet — puudub vaid organisaator.

Lugege „Spordilehte“

Enne maavõistlust.

Veerandtundi vestlust kettameistri Feldmann'iga.

Feldmanni võib peamiselt kahest kohast kätte saada: ametitundidel K.-s. „Eestist“ ja õhtuti tavalikult Tallinna tänava staadionilt, kodust küll mitte, põhjusel — on veel poissmees. Et kellaaeg näitab hommikupoiseid numbreid, taas samumungi „Eesti“ bürosse ja leiangi „meistri“ mugava laua tagant. Olles kaasvõitlejad, teen „kuldrebasele“ ettepaneku veerandtunniliseks vestluseks. Jutuajamine ei lähegi ametlikuks intervjuuks, vaid kujuneb omavaheliseks vestluseks ja aruteluks.

No jaa, rekorde olen parandanud kolm korda. Esimene kord 1928 a. peale Amsterdamis olümpiaadilt saavutamist, mu resultaati 44.86 võttis Kalkunilt „E. M.“ nime. Samal aastal Kalkun omakorda tõstis marki 45.60! Teistkordseid saavutasin rekordi oma nimele 1929 a. resultaadiga 45.90, missugune saavutus püsis enam kui kaks aastat. Seekordne 46.42 ei tohiks püsida kaua, tunnen, et olen oma parimas vormis, loodan, et „olümpianormi“ saan kätte ehk esimestel võistlustel.

Seekordne rekordheide ei tulnud välja kaugelki mulle meelepärast. Tunnen, et võin heita 48 m! ja ma usun, et niisugusel juhul rekord jääb mõneks ajaks. Treenin süstemaatiliselt ning olen kätte saanud kindla stiili, sellele võlgngengi oma nüüdse edukuse, olen ka paar

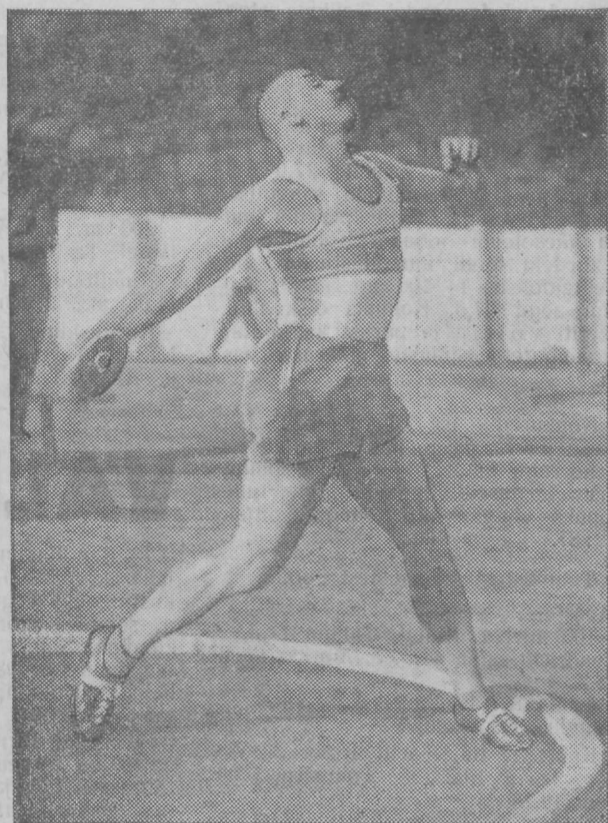
kg. kaalus juure võtnud, nii et üldiselt tunnen tervise olevat parima.

Maavõistluse kohta Feldmann on pessimistlik. Rõhutab, et Eesti kaotus Lätile tuleb jooksude arvel. Lätlased on meist jooksudes vaidlematult parimad ning see annab neile seitsme puhtajooksu ja kahe teatejooksu pealt suure punkti-ülekaalu. Ehkki meie visetes oleme parimad ja hüpetega ehk suudame üllatada, too kõik ei aita, punktide skoori tasakaalustada.

Eesti kindlam ala on oda, Sule treening-saavutus (eelmisel nädalal) 65 m! pole igapäevane mark, mees võib ka kõrguses 180 üllatada! Viiding võib võita, kuid ka Dimsa on võimas üllatama. Oma ala kohta ei või kindlalt öelda midagi. Kui lätlased mind jälle „heinamaal“ heitma panevad (nagu eelmise aasta SELL üliõpilasv.), siis parema „vormi“ ja õnne juures 45 m. kaugemale ei küüni. Ning Rosenbergs olevat heitnud 48.50!, kui too tõsi on?, siis... kujuneb duell — aga eks näeme...

Küsimusele, kas „meister“ k. a. seelonil mõtleb ka Soomes võistelda?, saan kiire vastuse. „Aga kindlasti! Püüan nimelt oma suguvenna Kalja Kotkas'iga jõudu proovida, eelmine kord ta jäi küll kolm meetrit „eemale“ ja nüüdki ei tohiks distantis väheneda. Ka on Soo-

Nikolai Feldmann,
Eesti parimaid
kettaheitjaid



mes „heiteringid“ eeskujulikumat, mida olen üldse näinud. Kõva-pind on väga tähtis suurema saavutamiseks. Usun, et Soomes saavutan seda, mida ja milleni ei võimalda

meie ja kaugelki mitte Läti staadionid väljaoludelt. Lõpetades vestluse, soovin edu Riia debüüdiks ja taas lahkusime.

JALGPALLI VAHEKOHTUNIK.

12.

142. Millal jääb mängija veel „kõrval“ olekusse?

Mängija jääb kõrvalolekusse ikka, kui pall latist, väravapostidest, vahekohtunikust ja piirikohtunikust pörkab — see ei vabasta mängijat „kõrval“ olekust.

143. Millal pole „kõrval“ olekut?

- 1) kui vastane palli viimasena mängib;
- 2) kui oma meeskonna mängija palli mängib ja tema on vastasväravale ligemale kui teised tema meeskonna mängijad;
- 3) kui mängijal on kaks vastast ja tema meeskonna tagamängija temale palli annab.

144. Mida ei tohi unustada „kõrval“ seisev mängija?

Tema ei tohi mängust osa võtta enne kui keegi vastane pole palli mänginud.

145. Kas on „kõrval“ olek karistatav?

Ei ole.

146. Millal on „kõrval“ olek karistatav?

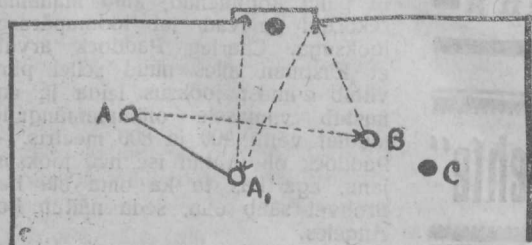
„Kõrval“ olek on karistatav, kui mängija sihilikult ja teadmata võtab mängust osa.

147. Kas on mängija „kõrval“, kes seisab oma mänguvälja poolel, kui vastaspoole mängija on teda määrustepäraselt üle keskjoone tõuganud?

Ja, tema on „kõrval“, kui üks tema meeskonna keskmängijaist temale sel momendil palli mängib.

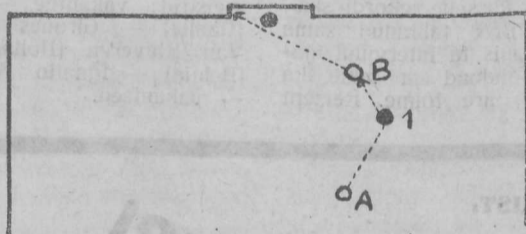
148. Kas on mängija „kõrval“ oma mängu- poolel, kui tema ees seisab ainult vastaspoole väravavaht ja vastaspoole kaitsjad on tema väravale ligemal, kui tema ise?

Ei ole „kõrval“ niikaua, kui tema seisab oma mänguvälja poolel.



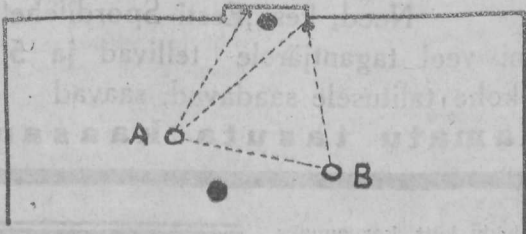
149. A ja B mängivad kaitsjast C mööda. A, kelle käes on pall, annab palli B-le tagasi. B lööb palli vastu posti ja pall pörkab A kohale, kuhu A on tagasi jooksnud. A lööb nüüd väravasse. On see värav?

Ei ole värav. Niipea, kui A palli B-le andis jäi tema „kõrval“ olekusse, sest tema jäi B-st ettepoole ja tema tagasijooks ei päästa teda „kõrval“ olekust. Kui A teist korda palli löi, jäi jälle B omakorda „kõrval“ olekusse.



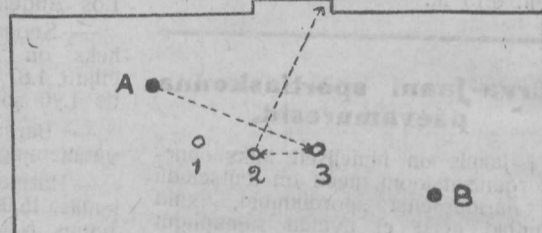
150. A söötab palli B-le. Vahekohtunik vilistab „kõrval“. Pall puudutab vahepeal kaitsjat nr. 1 ja pörkab sealt B-le, kes lööb värava. Nüüd vilistab vahekohtunik värava. On see õige?

Vahekohtunik on valesti otsustanud. B oli juba „kõrval“, sest tema ees polnud kahte vastast, kui A palli löi. Esimese vile andis vahekohtunik õieti, sest tema luges B „kõrval“, kes segas väravavahti. Siin oleks vaja anda vastaspoolele vabalöök. Teine vile oli asjatu.



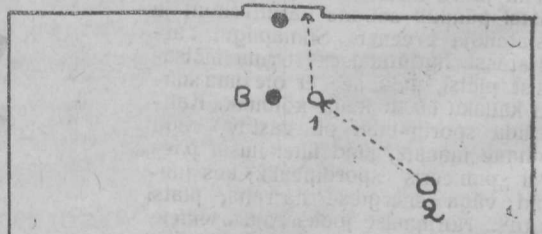
151. A ja B on kaitsjast mööda mänginud. A annab palli B-le tagasi. B lööb palli vastu latti ja sealt pörkab pall A-le tagasi. Vahekohtunik vilistab „kõrval“. On see õige?

Vahekohtuniku otsus on õige. A on kohe „kõrval“, kui B temale palli mängib. Oleks B löönud palli väravasse — oleks loetud värav.



152. Kolm ajajat 1, 2 ja 3 on kaitsjast B-st mööda mänginud ja palli hangib väravaht ja lööb siis õnnetult välja, et pall satub ajajale 3-le, kes palli annab 2-le ja see lööb palli väravasse. On see värav?

Värav on õige. Esmalt mängisid kolm ajajat palli kaitsjast mööda — keegi ei olnud „kõrval“. Teiseks, palli sai väravavaht ajaja nr. 3, tema ei olnud ka „kõrval“. 3-as mängis palli tagasiväravale 2-le, kes polnud ka „kõrval“.



153. Ajaja 2 mängib kõrge palli kaitsja B suunas, pall läheb üle ajaja 1 pea. Pall on väravale ligemal, kui ajaja 1, kes palli väravasse lööb. On see õige värav?

Värav on õige. Ajaja 1 oli kaitsjaga löögi momendil ühel joonel, kui 2 palli mängis. Ainult see moment tuleb küsimusele „kõrval“ arutamisel. Siis oli kaks vastast ees, kui 2 temale palli mängis. Edasi on ükskõik, kus 1-ne palli vastu võtab, kas kaitsja ees või taga. Ainult see on alati tähtis, et palli söötmise momendil peab olema ees kaks vastaspoole mängijat, kui palli söötab oma meeskonna mängija.

